

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA FILIN v. REPUBLICA MOLDOVA ȘI RUSIA

(Cererea nr. 48841/11)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

17 septembrie 2019

Această hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Filin v. Republica Moldova și Russia,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Doua), întrunită întrun
Comitet compus din:

Julia Laffranque, *Președinte,*

Paul Lemmens,

Arnfinn Bårdsen, *judcători,*

și Hasan Bakırcı, *grefier adjunct al Secției,*

Deliberând la 27 august 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se afla o cerere (nr. 48841/11) împotriva Republicii Moldova depusă la Curte în temeiul Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către un cetățean moldovean, dl Oleg Filin („reclamantul”), la 25 iulie 2011.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către A. Postica, P. Postica și N. Hriplivii, avocați în Chișinău. Guvernele Republicii Moldova și al Federației Ruse au fost reprezentate de agenții respectivi.

3. La 29 noiembrie 2012 cererea a fost comunicată guvernelor reclamate.

4. Guvernul rus s-a opus examinării cererii de către un comitet. După ce a examinat obiecția, Curtea a respins-o.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în 1974 și locuiește în Chișinău.

A. Presupusa îmbarcare forțată și condamnarea reclamantului

6. În seara zilei de 25 martie 2009, reclamantul era acasă cu soția, copiii și un vecin. La ușa lui au sunat trei persoane, care s-ar fi prezentat drept polițiști moldoveni și l-au invitat pe reclamant să îi urmeze la secția de poliție din sectorul Ciocana (Chișinău). La început, reclamantul ar fi acceptat, dar ar fi opus rezistență la momentul în care mașina polițiștilor s-a apropiat. El ar fi fost îmbarcat forțat. Reclamantul susține că a opus rezistență deoarece văzuse plăcile de înregistrare transnistrene pe mașina respectivă și că i-a fost frică să nu fie dus în autoproclamata „republică moldovenească nistreană” („rmn”).

7. În declarațiile date ulterior în fața autorităților moldovenești, soția și vecina reclamantului au confirmat că reclamantul ar fi fost îmbarcat cu forța în mașină.

8. La aproximativ o jumătate de oră după aceste evenimente, reclamantul și-a sunat soția și a informat-o că se afla la secția de poliție din Dubăsari, într-o zonă controlată de structurile „rmn”. Ulterior, aceste structuri au plasat reclamantul în arest preventiv.

9. La 21 octombrie 2009, judecătoria Dubăsari a „rmn” l-a declarat pe reclamant vinovat de participarea la comiterea unei jaf armat în regiunea transnistreană și l-a condamnat la opt ani de închisoare. Această hotărâre a fost menținută de curtea supremă a „rmn” la 22 decembrie 2009.

B. Procedurile în fața autorităților moldovenești

10. La 15 iulie 2010 reclamantul a depus o plângere la Procuratura Generală a Republicii Moldova. El a denunțat, în special, implicarea ofițerilor de poliție moldoveni în presupusa sa îmbarcare forțată și transportare în regiunea transnistreană.

11. La 4 octombrie 2010, Procuratura Republicii Moldova a pornit urmărirea penală pentru abuz de serviciu. Procurorul responsabil de urmărirea penală a audiat soția reclamantului, vecina prezentă în apartamentul reclamantului în seara din 25 martie 2009 și șeful direcției urmărire penală din cadrul Comisariatului de poliție Ciocana (Chișinău). Ulterior, ea a încetat urmărirea penală de două ori din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii invocate. Cu toate acestea, instanța de judecată a casat ordonanțele respective, în care procurorul pe caz menționase, printre altele, că una din persoanele care l-au reținut pe reclamant era un ofițer de rang înalt din „rmn” din cadrul miliției din Dubăsari, și că, pe de altă parte, nu se stabilise implicarea ofițerilor moldoveni de poliție în arestarea reclamantului. La 29 decembrie 2012 Procuratura Republicii Moldova a suspendat urmărirea penală din cauza imposibilității de identificare a persoanelor care ar fi putut să fie puse sub acuzare.

12. Între timp, la 9 iulie 2010, reclamantul a depus o acțiune civilă împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând despăgubiri pentru arestarea și detenția sa în „rmn”, considerându-le ilegale. Printr-o decizie din 6 februarie 2013, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca nefondată, deoarece Republica Moldova nu putea compensa prejudiciul cauzat prin acțiunile structurilor „rmn”.

13. În cadrul altei proceduri, la 22 ianuarie 2013, Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova a admis recursul în anulare depus de către reclamant, anulând deciziile instanțelor penale din „rmn”, adoptate împotriva acestuia.

C. Alegațiile cu privire la condițiile de detenție

14. La o dată nespecificată, înainte de depunerea plângerii sale, reclamantul a fost plasat în penitenciarul nr. 1 din Hlinaia. El descrie condițiile de detenție în această închisoare în modul următor. Celulele erau supraaglomerate și nu aveau ventilare și lumină de zi, prezentând o stare generală de insalubritate. Nu exista acces liber la toaletă, iar unii din deținuți sufereau de diverse boli, inclusiv de tuberculoză, în timp ce produsele alimentare și apa furnizate erau nu puteau fi consumate.

15. La 17 martie 2015 structurile „rmn” au eliberat reclamantul din detenție.

ÎN DREPT

I. JURISDICȚIA

16. În primul rând, Curtea trebuie să stabilească dacă, în circumstanțele invocate, reclamantul s-a aflat sub jurisdicția statelor reclamate, în sensul Articolului 1 din Convenție.

A. Argumentele părților

17. Reclamantul susține că circumstanțele cauzei denotă jurisdicția ambelor state reclamate.

18. Guvernul Republicii Moldova susține această poziție.

19. La rândul său, guvernul rus susține că faptele care stau la baza plângerilor formulate de către reclamant nu țin de jurisdicția sa și, în consecință, cererea trebuie declarată inadmisibilă *ratione personae* și *ratione loci* cu privire la Federația Rusă. Ca în cauza *Mozer v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 11138/10, §§ 92-94, 23 februarie 2016), guvernul rus consideră că abordarea Curții cu privire la problema jurisdicției în cauzele *Ilașcu și alții v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 48787/99, 8 iulie 2004), *Ivanțoc și alții v. Republica Moldova și Rusia* (nr. 23687/05, 15 noiembrie 2011) și *Catan și alții v. Republica Moldova și Rusia* [MC], nr. 43370/04 și altele 2, 19 octombrie 2012) a fost eronată și incompatibilă cu dreptul public internațional.

B. Constatările Curții

20. Curtea amintește că principiile generale cu referire la problema jurisdicției în sensul Articolului 1 din Convenție cu privire la actele și faptele petrecute în regiunea transnistreană a Republicii Moldova au fost stabilite în hotărârile *Ilașcu și alții* (pre-citată, §§ 311-319), *Catan și alții* (pre-citată, §§ 103-107) și, mai recent, *Mozer* (pre-citată, §§ 97-98).

21. Cu referire la Republica Moldova, în cauzele *Ilașcu și alții*, *Catan și alții* și *Mozer*, Curtea a considerat că, deși acest stat nu a exercitat nici un

control asupra regiunii transnistrene, Republica Moldova este statul teritorial, iar persoanele din această zonă se aflau sub jurisdicția sa. Obligația Republicii Moldova, în baza Articolului 1 din Convenție, de a garanta tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile prevăzute de către Convenție, s-a limitat totuși la întreprinderea măsurilor posibile, și în conformitate cu dreptul internațional, diplomatice, economice, judiciare sau de altă natură (*Ilașcu și alții*, pre-citată, § 333, *Catan și alții*, pre-citată, § 109, și *Mozer*, pre-citată, § 100). Obligațiile Republicii Moldova în baza Articolului 1 din Convenție au fost descrise drept obligații pozitive (*Ilașcu și alții*, pre-citată, §§ 322 și 330-331, *Catan și alții*, pre-citată, §§ 109-110, și *Mozer*, pre-citată, § 99).

22. Curtea nu vede vreun motiv să distingă prezenta cauză de cele menționate *supra*. În plus, ea observă că Guvernul Republicii Moldova nu are nicio obiecție cu privire la adoptarea unei abordări similare în prezenta cauză. Prin urmare, Curtea concluzionează că reclamantul în prezenta cauză se afla sub jurisdicția Republicii Moldova în sensul Articolului 1 din Convenție, dar că responsabilitatea statului respectiv în raport cu faptele invocate trebuie să fie stabilită în funcție de obligațiile pozitive menționate *supra* (*Ilașcu și alții*, pre-citată, § 335).

23. Cu referire la Federația Rusă, Curtea amintește că, în cauza *Ilașcu și alții*, ea a constatat că Federația Rusă a contribuit atât militar, cât și politic, la crearea unui regim separatist în regiunea transnistreană în anii 1991 - 1992 (*Ilașcu și alții*, pre-citată, § 382). În cauzele ulterioare cu privire la regiunea transnistreană, ea a considerat, de asemenea, că până în iulie 2010, „rmn” nu putea continua să existe – opunând rezistență eforturilor Republicii Moldova și ale actorilor internaționali pentru soluționarea conflictului și restabilirea democrației și a statului de drept în regiune – fără sprijinul militar, economic și politic al Rusiei (*Ivanțoc și alții*, pre-citată, §§ 116-120, *Catan și alții*, pre-citată, §§ 121-122 și *Mozer*, pre-citată, §§ 108 și 110). În cauza *Mozer*, Curtea a concluzionat că gradul sporit de dependență a „rmn” de sprijinul rus a reprezentat un element esențial în concluzionarea faptului că Federația Rusă a continuat să exercite un control efectiv și o influență decisivă asupra structurilor transnistrene și că, prin urmare, reclamantul se afla sub jurisdicția statului respectiv în sensul Articolului 1 din Convenție (*Mozer*, pre-citată, § 110-111).

24. În absența unor informații noi relevante care ar demonstra contrariul, Curtea consideră că această concluzie este încă valabilă pentru perioada relevantă în prezenta cauză, *id est* din iunie 2011 până în octombrie 2014. Prin urmare, ea nu vede niciun motiv să distingă prezenta cauză de cauzele pre-citate *Ilașcu și alții*, *Ivanțoc și alții*, *Catan și alții* și *Mozer*.

25. Rezultă că reclamantul în prezenta cauză s-a aflat sub jurisdicția Federației Ruse în sensul Articolului 1 din Convenție. Drept urmare, Curtea respinge excepțiile *ratione personae* și *ratione loci* ale guvernului rus.

26. În continuare, Curtea va stabili dacă reclamantului i-a fost încălcat vreun drept garantat de Convenție de către vreunul dintre statele reclamate (*Mozer*, pre-citată, § 112).

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE

27. Reclamantul se plânge de condițiile de detenție în „rmn”. El a invocat Articolul 3 din Convenție, care prevede:

« Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante ».

A. Cu privire la admisibilitate

28. Observând că această plângere nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 litera (a) din Convenție și că nu se confruntă cu niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea o declară admisibilă.

B. În fond

29. Reclamantul a susținut că condițiile detenției sale erau incompatibile cu Articolul 3 din Convenție.

30. Guvernul rus s-a abținut de la comentarea fondului acestei plângeri.

31. Guvernul Republicii Moldova de asemenea nu a prezentat observații cu privire la fondul acestei plângeri. Totuși, el susține că Republica Moldova nu a încălcat Articolul 3 din Convenție.

32. Curtea a avut deja ocazia să analizeze condițiile materiale de detenție din „rmn” (a se vedea, printre altele, *Mozer*, pre-citată, §§ 180-182, *Eriomenco v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 42224/11, §§ 55-56, 9 mai 2017, și *Apcov v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 13463/07, § 42, 30 mai 2017), constatând o încălcare a Articolului 3 din Convenție.

33. Examinând materialele prezentate, în absența elementelor care ar contrazice afirmațiile reclamantului (a se vedea punctul 11 *supra*), Curtea constată că condițiile de detenție ale reclamantului au constituit un tratament inuman și degradant, contrar exigențelor Articolului 3 din Convenție.

C. Cu privire la responsabilitatea statelor reclamate

34. În continuare, Curtea trebuie să stabilească dacă Republica Moldova a respectat în prezenta cauză obligația sa pozitivă de a lua măsuri adecvate și suficiente pentru a asigura drepturile reclamantului în conformitate cu Articolul 3 din Convenție (a se vedea punctele 26-27 *supra*). În hotărârea *Mozer*, ea a notat că obligațiile pozitive ale Republicii Moldova vizau atât măsurile necesare pentru restabilirea controlului său asupra teritoriului transnistrean, ca expresie a jurisdicției sale, cât și măsurile pentru asigurarea respectării drepturilor reclamanților individuali (*Mozer*, pre-citată, § 151).

35. Cu referire la primul aspect al obligațiilor Republicii Moldova, *id est* restabilirea controlului său pe teritoriul său național, Curtea a menționat în cauza *Mozer* că, de la începutul ostilităților din 1991-1992 până în iulie 2010, Statul a luat toate măsurile disponibile (*Mozer*, pre-citată, § 152). În prezenta cauză, părțile nu au prezentat niciun argument, potrivit căruia Guvernul Republicii Moldova și-ar fi schimbat poziția asupra regiunii transnistrene în perioada de referință în prezenta cauză. Prin urmare, Curtea nu vede niciun motiv să ajungă la o altă concluzie (*ibidem*).

36. Cu referire la cel de-al doilea aspect al obligațiilor pozitive ale Republicii Moldova, *id est* asigurarea respectării drepturilor reclamantului, Curtea constată că reclamantul a fost arestat în Chișinău, pe teritoriul controlat de autoritățile moldovenești. Ea subliniază că dovezile de care dispune nu îi permit să concluzioneze că ofițerii moldoveni ar fi fost implicați direct în aceste evenimente. Pe de altă parte, aceasta observă că părțile nu contestă faptul că ofițerii din „rmn” l-au arestat și apoi l-au transportat pe reclamant în regiunea transnistreană. În acest sens, Curtea observă că Guvernul Republicii Moldova nu indică dacă acești ofițeri din „rmn” au acționat în cooperare cu autoritățile moldovenești sau dacă au desfășurat acțiuni fără cunoștința acestora din urmă. Chiar dacă a fost urmată a doua ipoteză, Curtea constată că Guvernul Republicii Moldova nu explică în niciun fel modul în care mașina ofițerilor transnistreni, cu reclamantul în interior, a putut trece, aparent fără dificultăți, posturile de control între zona controlată de către autoritățile moldovenești și cea controlată de structurile „rmn” (a se vedea, pentru o descriere a punctelor de control, *Pisari v. Moldova și Rusia*, nr. 42139/12, §§ 9-13, 21 aprilie 2015). Curtea constată că Guvernul Republicii Moldova nu susține, că în perioada respectivă autoritățile moldovenești ar fi fost împiedicate în vreun fel să efectueze verificarea identității persoanelor care se deplasau spre „rmn”.

37. În aceste condiții, Curtea nu este convinsă că autoritățile moldovenești au depus eforturi pentru a proteja interesele reclamantului (a se compara cu *Braga v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 76957/01, §§ 42-46, 17 octombrie 2017).

38. În consecință, având în vedere constatarea că condițiile de detenție ale reclamantului au fost contrare Articolului 3 din Convenție (a se vedea punctul 33 *supra*), Curtea hotărăște că a avut loc o încălcare a acestui Articol de către Republica Moldova.

39. Cu referire la Federația Rusă, Curtea a stabilit că acest stat exercita un control efectiv asupra „rmn” în perioada respectivă (a se vedea punctele 23-24 *supra*). Ținând cont de această concluzie și în conformitate cu jurisprudența sa, nu este necesar să se stabilească dacă Rusia a exercitat un control precis asupra politicilor și a actelor administrației locale subordonate (*Mozer*, pre-citată, § 157). Datorită susținerii sale militare, economice și politice continue pentru „rmn”, fără care ultima nu ar fi putut supraviețui, Rusia se face responsabilă în baza Convenției de încălcarea drepturilor reclamantului (*ibidem*).

40. În concluzie, având în vedere constatarea că a avut loc o încălcare a drepturilor reclamantului garantate de către Articolul 3 din Convenție (a se vedea punctul 33 *supra*), Curtea consideră că a avut loc o încălcare a acestei dispoziții și de către Federația Rusă.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 § 1 DIN CONVENȚIE

41. Invocând Articolul 5 § 1 din Convenție, reclamantul susține că a fost lipsit de libertate în mod ilegal. Pasajele acestei dispoziții relevante pentru prezenta cauză sunt prezentate după cum urmează:

« 1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

(...)

c) dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a se bănui că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice ale necesității de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia;

(...) »

A. Cu privire la admisibilitate

42. Observând că această plângere nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție și că nu se confruntă cu niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea o declară admisibilă.

B. În fond

43. Reclamantul susține că arestarea și detenția sa au fost ilegale.

44. Guvernele reclamate s-au abținut de la comentarea fondului acestei plângeri.

45. Curtea reiterează că, în jurisprudența sa referitoare la Articolul 5 § 1 din Convenție, orice privare de libertate nu trebuie să se încadreze numai în una dintre excepțiile prevăzute la literele (a) - (f), ci ea trebuie să fie și „legală”. Cu referire la legalitatea detenției, inclusiv respectarea „căilor legale”, Convenția se referă în esență la legislația națională și stabilește obligația de a respecta atât standardele de fond, cât și cele de procedură. Această sintagmă impune ca orice arestare sau detenție să aibă o bază legală în dreptul intern; ea se referă, de asemenea, la calitatea legii, care trebuie să fie compatibilă cu statul de drept, concept inerent tuturor articolelor din Convenție (a se vedea, de exemplu, *Del Río Prada v. Spania* [MC], nr. 42750/09, § 125, CEDO 2013, și *Mozer*, pre-citată, § 134).

46. În cauza *Mozer*, Curtea a considerat că în regiunea transnistreană nu există niciun sistem care să reflecte o tradiție judiciară în conformitate cu Convenția (*Mozer*, pre-citată, § 148). Prin urmare, nici instanțele „rmn” și, implicit, nicio altă structură a „rmn” nu ar fi putut să dispună în mod legal ca

reclamantul în prezenta cauză să fie „arestat și deținut [legal]” în sensul Articolului 5 § 1 (c) din Convenție (*ibidem*, § 150).

47. În absența unei informații noi relevante care ar demonstra contrariul, Curtea consideră că toate constatările făcute în hotărârea *Mozer* rămân valabile cu referire la perioada la care se referă prezenta cauză. În consecință, ea consideră că în prezenta cauză a existat o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție.

48. Din aceleași raționamente ca cele invocate în contextul examinării plângerii în baza Articolului 3 din Convenție (a se vedea punctele 36-37 *supra*), Curtea hotărăște că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție de către Republica Moldova.

49. Din aceleași motive ca cele enunțate în acest sens (a se vedea punctul 39 *supra*), Curtea hotărăște că a avut loc o încălcare a acestei prevederi și de către Federația Rusă.

IV. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 § 4 DIN CONVENȚIE

50. De asemenea, în prezenta cauză reclamantul se plânge de încălcarea drepturilor sale în baza Articolului 13 din Convenție coroborat cu Articolul 5 din Convenție. Curtea consideră că această plângere trebuie examinată în baza Articolului 5 § 4 din Convenție, care prevede:

« Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.. »

51. Guvernele reclamate nu au prezentat observații cu privire la acest aspect.

52. Observând că această plângere nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție și că nu există vreun alt temei de inadmisibilitate, Curtea o declară admisibilă. Cu toate acestea, având în vedere motivele care au determinat-o să concluzioneze că detenția reclamantului a fost ilegală (a se vedea § 47 *supra*), ea consideră că nu este necesar să se pronunțe separat cu referire la plângerea în baza Articolului 5 § 4 din Convenție (a se vedea, pentru o abordare similară, *Kamil Uzun v. Turcia*, nr. 37410/97, § 64, 10 mai 2007 și *Centrul pentru resurse juridice în numele lui Valentin Câmpeanu v. România* [MC], nr. 47848/08, § 156, 17 iulie 2014).

V. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 13 COROBORAT CU ARTICOLUL 3 DIN CONVENȚIE

53. De asemenea, reclamantul susține că nu a beneficiat de niciun remediu eficient în sensul Articolului 13 din Convenție pentru a-și exercita drepturile garantate de Articolului 3 din Convenție. Articolul 13 din Convenție prevede următoarele:

« Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale ».

A. Cu privire la admisibilitate

54. Observând că această plângere nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție și că nu există vreun alt temei de inadmisibilitate, Curtea o declară admisibilă.

B. În fond

55. Reclamantul susține că nu a avut la dispoziție nici un remediu pentru a denunța condițiile de detenție.

56. Guvernele reclamate nu au prezentat observații cu privire la această plângere.

57. Curtea amintește că ea a constatat deja că nu a existat nici un remediu efectiv disponibil persoanelor să se plângă de încălcările Convenției comise de structurile „rmn” (a se vedea, e.g., *Mozer*, pre-citată, § 210-212 și *Eriomenco*, pre-citată, § 96). Ea consideră că, în prezenta cauză, nimic nu-i permite să se distanțeze de la această constatare. Prin urmare, Curtea trebuie să decidă dacă o posibilă încălcare a Articolului 13 poate fi imputată unuia dintre statele reclamate.

58. Cu referire la responsabilitatea Republicii Moldova, Curtea reamintește că ea a constatat că natura obligațiilor pozitive inerente statului nu-l impunea să despăgubească reclamantii pentru încălcările comise de „rmn” (*Mozer*, pre-citată, § 213) și că nu este consecvent să concluzioneze că Republica Moldova, care nu a avut niciun mecanism de a controla acțiunile structurilor „rmn”, ar trebui să fie responsabilă pentru incapacitatea sa de a asigura executarea oricărei decizii adoptate de propriile sale autorități pe teritoriul sub controlul efectiv al „rmn” (*ibidem*, § 214).

59. Cu toate acestea, Curtea consideră că în prezenta cauză situația este diferită, deoarece reclamantul a fost arestat de către ofițeri din „rmn” pe teritoriul controlat de către autoritățile moldovenești, constatând că acestea din urmă nu depuseseră eforturi adecvate și suficiente pentru a împiedica deținerea sa în „rmn” (a se vedea §§ 36-37 *supra*). Prin urmare, Curtea consideră că reclamantul avea dreptul la un remediu eficient în baza legislației Republicii Moldova în fața autorităților naționale competente să examineze plângerile formulate împotriva autorităților moldovenești și să i se ofere un remediu adecvat.

60. În prezenta cauză, Curtea nu poate considera plângerea penală a reclamantului ca un remediu eficient (a se vedea §§ 10-11 *supra*). Ea constată că Procuratura Republicii Moldova nu a abordat aspecte importante care ar fi făcut posibil să se cunoască dacă au existat sau nu

deficiențe din partea autorităților moldovenești, inclusiv întrebarea dacă ofițerii din „rmn” au acționat singuri sau cu acordul autorităților moldovenești, sau întrebarea cu referire la modul în care mașina acestor ofițeri a putut traversa punctele de control stabilite între teritoriul moldovean și transnistrean. Pe de altă parte, Curtea observă că autoritățile moldovenești, sesizate în prezenta cauză, nu au reușit să se pronunțe asupra presupuselor eșecuri proprii și nici nu au acordat despăgubiri reclamantului în acest sens (a se vedea §§ 12-13 *supra*). De asemenea, Curtea constată că Guvernul Republicii Moldova nu se referă la vreun alt remediu disponibil în Moldova pe care reclamantul l-ar fi putut folosi pentru a-și restabili drepturile. În aceste condiții, Curtea consideră că Republica Moldova a încălcat Articolul 13 din Convenție, combinat cu Articolul 3 din Convenție.

61. Cu referire la responsabilitatea Federației Ruse, din aceleași motive ca cele formulate în contextul examinării plângerii în baza Articolului 3 din Convenție (a se vedea §§ 39-40 *supra*) și în absența oricăror observații din partea guvernului rus cu privire la acest aspect, Curtea concluzionează că Federația Rusă a încălcat Articolul 13 din Convenție combinat cu Articolul 3 din Convenție (*Mozer*, pre-citată, § 218, și *Mangir și alții v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 50157/06, § 72, 17 iulie 2018).

VI. CU PRIVIRE LA ALTE ÎNCĂLCĂRI PRESUPUSE

62. În cele din urmă, reclamantul formulează plângeri în baza Articolelor 6 și 8 din Convenție.

63. Ținând cont de constatarea cu privire la existența încălcărilor ale Articolelor 3, 5 și 13 din Convenție și având în vedere circumstanțele cauzei și argumentele părților, Curtea consideră că nu este necesar să se pronunțe separat cu privire la celelalte plângeri formulate de reclamant (a se vedea § 52 *supra*).

VII. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

64. Conform Articolului 41 din Convenție

« Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă ».

65. Reclamantul solicită 60000 euro (EUR) pentru pretinsul prejudiciu moral suferit.

De asemenea, el solicită 6240 EUR pentru costuri și cheltuieli. El a prezentat o copie a contractului încheiat cu reprezentanții săi în fața Curții, precum și o declarație detaliată a orelor petrecute de către aceștia în prezenta cauză (52 de ore la prețul de 120 EUR pe oră).

66. Guvernele reclamate contestă aceste sume.

67. Ținând cont de încălcările menționate *supra* ale drepturilor reclamantului de către statele reclamate, Curtea consideră că în prezenta cauză este oportun să se acorde o despăgubire pentru prejudiciul moral. Pronunțându-se în echitate, ea acordă reclamantului în acest sens 8000 EUR din contul Republicii Moldova și 12000 EUR din contul Federației Ruse.

68. Cu referire la pretenția reclamantului de rambursare a costurilor și cheltuielilor, în baza documentelor prezentate, Curtea consideră că este rezonabil să acorde reclamantului, pentru procedura în fața sa, suma de 800 EUR din contul Republicii Moldova și 1200 EUR din contul Federației Ruse.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibile plângerile în baza Articolelor 3, 5 § 1 și 5 § 4 din Convenție și a Articolului 13 din Convenție, combinat cu Articolul 3 din Convenție, în privința Republicii Moldova;
2. *Declară* admisibile plângerile în baza Articolelor 3, 5 § 1 și 5 § 4 din Convenție și a Articolului 13 din Convenție, combinat cu Articolul 3 din Convenție, în privința Federației Ruse;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolul 3 din Convenție de către Republica Moldova;
4. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolul 3 din Convenție de către Federația Rusă;
5. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție de către Republica Moldova;
6. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție de către Federația Rusă;
7. *Hotărăște* că nu este necesară examinarea separată a plângerii în baza Articolului 5 § 4 din Convenție;
8. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 13 din Convenție combinat cu Articolul 3 din Convenție de către Republica Moldova;
9. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 13 din Convenție combinat cu Articolul 3 din Convenție de către Federația Rusă;
10. *Hotărăște* că nu este necesar să se examineze admisibilitatea și fondul celorlalte plângeri formulate de către reclamant;
11. *Hotărăște*

- a) că Republica Moldova trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume care trebuie convertite în moneda statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului:
 - i. 8000 EUR (opt mii de euro), plus orice taxă care ar putea fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - ii. 800 EUR (opt sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru costuri și cheltuieli;
- b) că Federația Rusă trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume care trebuie convertite în moneda statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului:
 - i. 12000 EUR (douăsprezece mii de euro), plus orice taxă care ar putea fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - ii. 1200 EUR (una mie două sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru costuri și cheltuieli;
- c) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, urmează să fie achitată o penalitate adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

12. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 17 septembrie 2019, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunt

Julia Laffranque
Președinte